

Posudok

dizertačnej práce

Petr Pištěk:

Recenze rodinných domů v architektonických časopisech

FA ČVUT 2023

Z názvu je zřejmé zameranie práce. Autor si oblasť vhodne zúžil na 3 české časopisy a obdobie 1993 až 2022. Téma dizertácie je aktuálna nielen pre rozmach výstavby rodinných domov, ale aj preto lebo je najpríťažlivejšou témou medzi architektmi.

V dizertácii podáva doktorand veľmi dobrý svetový i domáci prehľad súčasného stavu architektonickej kritiky a konštatuje, že kritika – v zmysle postihnutia negatívnych stránok posudzovaného objektu – je akoby na ústupe. Vystihnutie celej série rozmanitých dôvodov, prečo to tak je, patrí k najlepším stránkam dizertácie. Autor tu veľmi dobre zužitkoval svoje osobné skúsenosti z pôsobenia v redakcii architektonického časopisu, kde sa do najmenších podrobností zoznámil s nuansami vzťahu medzi redakciou, kritikom, architektom a klientom a s tendenciou k pozitívnym, málo kritickým recenziám, ktoré z tohto vzťahu vyplývajú.

Záslužné pritom je, že takto získané rozsiahle a štruktúrované kvalitatívne osobné poznatky spracoval na výsosť vedecky pomocou metódy kvantitatívnej obsahovej analýzy. Súčasne využil vedeckú metódu typologizácie, hoci pri definovaní jednotlivých typov by bolo na mieste, keby sa rozsiahlejšie odvolal aj na iné podobné skúmania a odkázal na ne – potlačil by tak subjektívnu stránku vymedzenia typov. Vďaka spojeniu empirického a vedeckého dokázal autor fundovane vedecky podprieť argumenty o charaktere recenzií rodinných domov, ktoré obvykle zostávajú len na úrovni dojmov a tušení.

Výsledky dizertácie sú zreteľne štruktúrované, široko postihujú skúmanú tému a sú z nich odvodené jasné závery. Práca je písaná zreľým jazykom, s logickým vyjadrovaním a zreteľnou argumentáciou. Autor preukazuje výbornú znalosť súčasného stavu problematiky, odkazy na citované zdroje sú systematické a zachytávajú ako domácu, tak aj zahraničnú situáciu. (Dizertant dokonca korektne uvádza pri citovaných knihách aj ich ISBN, čo je u nás nasledovaniahodná výnimka. hoci norma to jednoznačne požaduje.)

Pripomienka:

V typológii textov by si jednotlivé typy zaslúžili dôkladnejšiu definíciu aj s odkazmi na fundované vedecké zdroje, nielen autorovu stručnú definíciu.

Otázky do diskusie:

1/ Nie sú odkazy na pár excelentných kritikov či kritičky, ktorí/é prekonali štandardné problémy a limity bežného písania o konkrétnych stavbách, príliš nekritické? Zdá sa mi, že to neboli autori/ky, ktorí písali obvyklé architektonické recenzie a poznáme ich teda nie pre takéto recenzie, ale pre ich prelomové syntetické kritické diela (J. Jacobsová a pod.)

2/ Nie je stav kritiky, ako ho autor výstižne definoval, vlastne stavom normálnym a volanie po „pravej kritike“ je len úsilím o nápravu príležitostnej nekvality alebo pochopiteľne sa vyskytujúcich slabších stránok publikovaných kritik? (Veď na strane 79 autor sám tvrdí, že systémové problémy spoločné pre všetky kritiky v podstate nemožno vyriešiť.)

Dizertáciu považujem za veľmi dobrú, jej autor preukázal schopnosť empirický materiál spracovať vedeckými metódami a priniesol rad jasne formulovaných nových poznatkov. Preto navrhujem Ing. arch. Petrovi Pištěkovi udeliť po úspešnej obhajobe titul PhD.

Matúš Dulla

11. 12. 2023